

2024-12-27

Socialdepartementet S2024/01892

Remissvar Tiotandvård-ett förstärkt högkostnadsskydd (SOU 2024:70)

Svar från Forshaga kommun

Sammanfattning

Syftet med ett förstärkt högkostnadsskydd för att mer efterlikna övrig vård och behandling är bra. Den som har störst behov ska prioriteras. Idag är tandvården inte jämlik för alla medborgare. För många är det en ekonomisk fråga och om förebyggande insatser inte görs får det kostsamma följer längre fram både ekonomiska och i form av lidande för den enskilde.

Det finns som utredningen hänvisar till i flera stycken ett generellt statligt tandvårdsstöd men även andra stöd från samhället så som ekonomiskt bistånd och rätt till nödvändig tandvård. Förstärkt tandvårdsstöd blir selektivt och omfattar en viss grupp. Stödet behöver ses i ljuset av övriga stöd.

Förslaget och uppdraget genererar också ytterligare en grupp för Regionernas tandvårdsstöd. Förutom Tandvård till barn och unga vuxna, tandvårdsstöd till vuxna. En tredje grupp blir tandvård till vuxna asylsökande. Det är ingen homogengrupp och det är svårt att veta om man kan säkerställa vilka som har medel eller ej.

Uppdraget om ett förstärkt högkostnadsskydd

Reformen vänder sig i införandet till målgruppen 67 och äldre vilket gör att många exkluderas. Forshaga kommun anser att man från början i stället borde börja med en munhälsoprofil som ett kriterium för att omfattas av det förstärkta högkostnadsskyddet. Det är ett betydligt bättre sätt att nå de i befolkningen som har en sämre munhälsa. Ålder i sig bör inte vara ett kriterium.

Individer med varaktigt behov av omfattande vård och omvårdnadsinsatser har idag rätt till nödvändig tandvård. Intyget utfärdas av biståndsbedömare eller sjuksköterska. Utifrån bl a "Rätt till nödvändig tandvård" finns en *Överenskommelse avseendesamverkan mellan Folktandvården Värmland och Värmlands kommuner gällande Munhälsa uppsökande verksamhet och nödvändig tandvård*. Överenskommelsen innebär att alla får en årlig

munhälsobedömning (ROAG) och att omvårdnadspersonal får utbildning. Arbetets sätt utifrån överenskommelsen gör att tandvården blir mer jämlik.

Patienten ska betala 10 procent av referenspriset och priserna på tiotandvård regleras

Förslaget är bra för det möjliggör att de som har störst behov men små ekonomiska medel har råd att få behandling.

Tiotandvård ska omfatta tandvårdsbehandling av sjukdom och smärta, reparativ vård samt rehabiliterande och habiliterande vård med vissa begränsningar

Vi anser att det är en rimlig omfattning. Befintliga generella skyddet mot höga kostnader täcker för tand- och implantatstöd.

Tiotandvård ska erbjudas personer från och med det år de fyller 67 år

Forshaga kommun anser att det inte är ett ändamålsenligt kriterium och uppfyller inte syftet med att efterlikna övrig vård och behandling. Det är behovet som ska styra inte ålder.

TLV ska ges i uppdrag att följa upp och utvärdera konsekvenser och effekter av reformen tiotandvård

Vid uppföljning bör parametrarna ålder och tandvårdskonsumtion kunna tas fram.

Tiotandvård från 67 år beräknas öka statens kostnader med 3,4–4,5 miljarder per år

Det är viktigt att följa de ökade kostnaderna av reformen r/t nyttan och syfte.

Patienternas andel av kostnaden mer än halveras

Det bör medföra att fler har råd med tandvård.

Uppdraget om anpassningar i övriga delar av det statliga tandvårdsstödet

Skyldighet att ta emot ersättningsberättigade patienter och prioritera patienter efter behov

Den som har största behovet ska ges företräde. Det blir en utmaning för vissa regioner då tillgången till tandvårdspersonal kan se väldigt olika ut. Finns inte tillgång blir vården ojämlig och skyldigheten att ta emot uddlös.

Ökad kontroll av inrapporterad vård och behandling, patienten ska få information om den ersättning vårdgivaren ansökt om för patienten samt direktåtkomst till inrapporterad tandvård

Bra förslag.

TLV ska bistå Försäkringskassan med termer och begrepp som förenklar patientens förståelse av tillstånd och åtgärder

Instämmer i förslaget. Viktigt med lättläst information till patienten.

Försäkringskassan bör utreda om patienten ska informeras om utförda efterhandskontroller som rör patientens vård och behandling

Patienten ska informeras om att utbetalad tandvårdsersättning för patienten i efterhand kan kontrollerats av Försäkringskassan och beslut om återkrav fattats i avslutade perioder och skälen därtill.

Beloppsgränser och ersättningsnivåer ska bestämmas av regeringen och indexering av högkostnadstrappan bör övervägas

Instämmer.

Uppdraget om särregler för asylsökande med flera

Forshaga kommun anser att det är en komplex fråga som har belysts på ett bra sätt och hur det kan påverka den enskilde.

Enligt EU:s mottagandedirektiv ska asylsökande få nödvändig tandvård. Om sökande har tillräckliga medel ska denne betala ett skäligt belopp för nödvändig tandvård. Det är inte säkert att den enskilde instämmer i vad tillräckliga medel är. Det kan medföra negativa hälsoeffekter för den enskilde om denne då väljer att avstå och det kan i förlängningen bli kostsamt i förlängningen.

Författningsförslag

Ändringar i lagar för att kunna uppnå föreslagna förstärkta högkostnadsskydd lämnas utan kommentarer.

Företräder för Forshaga kommun

Ing-Marie Fritzson

Medicinskt Ansvarig sjuksköterska

Bernt Fagrell

Enhetschef HSL